

Spoštovani gospod dr. Robert Golob,
predsednik Gibanja Svoboda in mandatar za sestavo vlade,

Strokovnjaki, zavezani k odgovornosti za kakovost prostorskega načrtovanja in varstvo okolja, vidimo čas, ko se konstituira vlada, kot priložnost, da vas seznanimo s pomenom prostorskega načrtovanja za uveljavljanje razvojne paradigme, ki spoštuje ljudi, zagotavlja visoko kakovost bivanja, krepi kulturo prostora in prostorsko identiteto ter gospodarstvu omogoča trajnostni razvoj. Da bomo kot napredna družba dosegli cilje zelenega preboja, je nujno spremeniti tudi dosedanjo prakso na področju urejanja prostora.

Prostor je omejena dobrina, ki družbi nudi kulturne, ekološke, okoljske in gospodarske koristi in je vir številnim dejavnostim. Zato je nujno, da država artikulira in brani javni interes na področju razvoja in varstva prostora ter vodi aktivno in celovito politiko prostorskega načrtovanja. V preteklih desetletjih je bil sistem prostorskega načrtovanja pogosto predmet demontaže na račun zadovoljevanja kratkoročnih parcialnih interesov, kar se kaže v vse večji degradaciji prostora. Da bi preprečili izgubo prostorskih kakovosti, vam in novemu ministru/ministrici, pristojni za prostor, na osnovi strokovnih argumentov predstavljamo naše videnje prioritet:

Zakonodaja:

- sprejem Strategije prostorskega razvoja Slovenije in začetek priprave akcijskih načrtov;
- ustanovitev Komisije za prostorski razvoj in Prostorskega sveta, kot ju predvideva ZUreP-3 (že tudi ZureP-2), ter njuno takojšnje operativno delovanje;
- priprava in sprejem nove Uredbe o prostorskem redu Slovenije po ZUreP-3;
- vzpostavitev vsebinskih, metodoloških in finančnih pogojev za pripravo regionalnih prostorskih planov;
- priprava Resolucije o krajinski politiki Slovenije in njena vložitev v Državni zbor.

Strokovnost:

- krepitev vloge nosilcev urejanja prostora (NUP) za področje krajine: priprava splošnih smernic in skrb za njihovo upoštevanje;
- dosledno uveljavljanje izdelovanja strokovnih podlag za pripravo prostorskih aktov s področja poselitve, infrastrukture in drugih sektorskih področij, pri čemer se nujno upošteva področje krajine;
- zaposlovanje strokovno usposobljenih ljudi z ustrezno izobrazbo v javnih institucijah na različnih ravneh (občine, upravne enote idr.), ki se jim podeli tudi ustrezno avtonomijo pri odločanju;
- zagotavljanje stabilnega financiranja in podpore strokovnim in znanstvenim raziskavam na področju urejanja prostora;
- zagotavljanje finančne podpore za izvajanje prostorskih ukrepov za prilagajanje na podnebne spremembe.

V skladu s temi predlogi si želimo, da bi ohranili integriteto Ministrstva za okolje in prostor. Nalogo nadsektorskega usklajevanja interesov naj prevzame Komisija za prostorski razvoj. S tem odpade tudi potreba po združevanju resorjev za okolje in prostor z drugimi resorji, kot sta najpogosteje omenjana resorja za promet in energetiko.

Svoje akademsko in strokovno videnje vseh drugih problemov, povezanih s celovitim urejanjem področja urejanja prostora kot tudi podrobnejše ukrepe za njihovo reševanje, od usmerjanja in oblikovanja systemske zakonodaje do ravnanja in upravljanja s prostorom, pa želimo v skupnih naporih deliti z bodočo ministrico ali ministrom.

Želimo, da bi nova vlada spoznala, da prostorsko načrtovanje ni birokratska ovira, temveč je s prostorskim načrtovanjem mogoče razreševati konflikte med interesi po rabi prostora ter usklajevati razvojne potrebe z varstvom narave in okolja za dobrobit države in njenih državljanov.

S spoštovanjem,

podpisniki:

prof. dr. Ana Kučan, predstojnica Oddelka za krajinsko arhitekturo
UL, Biotehniška fakulteta, Oddelek za krajinsko arhitekturo

prof. dr. Violeta Bokan Bosiljkov, dekanja
UL, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, UL

VIOLETA
BOKAN
BOSILJKOV

Digitally signed by
VIOLETA BOKAN
BOSILJKOV
Date: 2022.05.09
11:47:36 +02'00'

izr. prof. dr. Simon Kušar, predstojnik Oddelka za geografijo
UL, Filozofska fakulteta

Jana Kozamernik, predsednica
Društvo krajinskih arhitektov Slovenije,

doc. dr. Alma Zavodnik, predsednica
Društvo urbanistov in prostorskih planerjev Slovenije

Katarina Bervar Sternad, direktorica
PIC – Pravni center za varstvo človekovih pravic in okolja

dr. Matej Ogrin, predsednik
CIPRA Slovenija, društvo za varstvo Alp

CIPRA Slovenija
Trubarjeva 50
SI - 1000 LJUBLJANA

V Ljubljani, 9. maja 2022

V vednost:

- gospa Tanja Fajon, predsednica SD
- gospod Luka Mesec, koordinator Levice

- mediji